

AINEKAART

Ainevaldkond: eesti keel ja kirjandus

Õppeaine: kirjandus

Klass: 9.a, 9.b

Õpetaja: Argo Mund

Ainetüüp: kohustuslik aine põhikoolis

Õpetamise aeg: 2022/23. õppeaasta

Õppekirjandus:

Priit Ratassepp, Kirsi Rannaste, Karl Martin Sinijärv „Labürint III. Kirjanduse õpik 9. klassile“

Vajalikud õppevahendid:

õpik, jooneline vihik, õpimapp, õpetaja koostatud või paljundatud õppematerjal

Õppesisu:

Teemad jagunevad seitsmesse plokki.

1. Muistsete eestlaste loodususund ja tänapäeva eestlaste suhtumine loodusesse. Keskkonnaprobleemid
2. Regilaul ja riimiline rahvalaul. Rahvalaulutöötlused tänapäeval
3. Eesti kirjanduse algus (K. J. Peterson, ärkamisaeg, „Kalevipoeg“, L. Koidula, J. Liiv)
4. Eesti kirjandus XX sajandi I poolel (kirjandusrühmitused, G. Suits, F. Tuglas, A. Gailit, M. Under, arbujad jt)
5. Sõjakirjandus (E. M. Remarque jt)
6. Tänapäeva eesti kirjandus (Conta luule jm)
7. Eesti kirjandusklassika (E. Vilde, A. Kitzberg, A. H. Tammsaare, J. Kross)

Käsitletakse mitmekesiseid tekste ja nende kaudu omandatakse kirjanduse analüüsimiseks vajalik sõnavara.

Õpilased kirjutavad õpetaja valikul lühemaid ja pikemaid omaloomingulisi töid.

9. klassis terviklikult käsitletavat teosed:

Andrus Kivirähk „Rehepapp ehk November“

A. H. Tammsaare „Kõrboja peremees“

Erich Maria Remarque „Läänerindel muutuseta“

Eduard Vilde „Pisuhänd“

Õpitulemused:

Õpilane

- 1) loeb kirjandusteksti lususalt ja mõtestades ning väärtustab lugemist;

- 2) oskab tutvustada loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme ja sõnumit ning võrrelda teost mõne teise teosega;
- 3) suudab jutustada loetud teosest kokkuvõtvalt, järgides teksti sisu ja kompositsiooni.
- 4) oskab vastata teksti põhjal fakti-, järeldamis- ja analüüsiküsimustele;
- 5) kasutab esitatud väidete tõestamiseks tekstinäiteid ning tsitaate;
- 6) kirjeldab teoses kujutatud tegevusaega ja -kohta, määrab teose olulisemad sündmused ning arutleb põhjuse-tagajärje seoste üle;
- 7) kirjeldab teksti põhjal tegelase välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib tegelaste suhteid, võrdleb ja hindab tegelasi;
- 8) arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuse, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka igapäevaelust;
- 9) leiab teksti kesksed mõtted, sõnastab loetud teose teema, probleemi ja peamõtte ning kirjutab teksti põhjal kokkuvõtte;
- 10) otsib teavet tundmatute sõnade kohta ning teeb endale selgeks nende tähenduse;
- 11) tunneb ära ja kasutab tekstides epiteete, metafoore, isikustamist, võrdlusi ja algriimi;
- 12) oskab luuletusi lahti mõtestada;
- 13) eristab tekstinäidete põhjal rahvaluule lühivorme (kõnekäänd, vanasõna, mõistatus), rahvalaulu (regilaul ja riimiline rahvalaul) ja rahvajutu (muinasjutt, muistend) liike ning oskab nimetada nende tunnuseid;
- 14) oskab seletada õpitud vanasõnade, kõnekäändude ja mõistatuste kujundlikkust ning tähendust;
- 15) seletab oma sõnadega eepika, lüürika, draamatika, eepose, romaani, jutustuse, novelli, ballaadi, valmi, haiku, vabavärsi, soneti, komöödia ja tragöödia olemust;
- 16) esitab peast luuletust, taotledes esituse ladusust ja selgust ning tekstitäpsust;
- 17) koostab ja esitab kirjandusteost tutvustava ettekande;
- 18) kirjutab tervikliku sisu ja ladusa sõnastusega kirjeldava (tegelase iseloomustus või miljöökirjeldus) või jutustava (muinasjutt või muistend) teksti;
- 19) kirjutab kirjandusteose põhjal arutluselementidega kirjandi, väljendades oma seisukohti alusteksti näidete põhjal ning jälgides, et tekst oleks arusaadav, stiil sobiv, vormistus ja õigekiri korrektsed.

Hindamise kirjeldus:

Hinnatakse õpilase arutlusoskust (hindeliselt ja kujundavalt) ja teoste süžee tundmist (hindeliselt). Kontrolltööde toimumise aeg fikseeritakse e-koolis kontrolltööde tabelis. Hinnatakse teksti jutustamisoskust ning tekstipõhiseid kirjalikke loovtöid.

Kokkuvõtva hinde kujunemine: 9. klassi lõputunnistuse hinne kujuneb 9. klassi trimestrihinnete põhjal.

Hindamine on kooskõlas Vinni-Pajusti Gümnaasiumi hindamisjuhendiga.

Muud nõuded ja märkused:

Õpilane loeb tervikteostena käsitletavat teost läbi. Positiivse trimestrihinde saamiseks peab (peavad) kindlasti trimestri jooksul käsitletud teos(ed) olema vastatud.